

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Praelectionum Theologicarvm
Tomus ...**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas I. De effectu qui est irrevocabilitas peccati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82982)

DISPUTATIO V.

De Effectis & Subjecto Pœnitentiæ Virtutis.

Magna pars difficultatum de effectu pœnitentiæ, qui est remissio peccati, expedita à nobis est in materia de Objecto remoto pœnitentiæ, restabunt tamen aliqua discutienda.

QUÆSTIO I.

De Effectu Pœnitentiæ, circa reviviscentiam demeritorum & meritorum.

DE hoc quæretur: An commissio peccato, redeant peccata jam ante commissâ, sed pœnitentia, item si iustificetur homo post peccatum, an redeat illi gratia ante peccatum habita.

DIFFICULTAS I.

De Effectu, qui est Irrevocabilitas peccati.

Non est difficultas, quod de facto dimissa culpa, nunquam redeat, quamvis fuerint DD. qui oppositum senserunt, hoc est, Hugo de S. Victore, Guilielmus Parisiensis: & alii apud S. Bonaventuram, quibus favet Magister, in quantum non audet damnare sententiam hanc, cum Medina, solvete in contra argumentum: citaturque Aug. in Psal. 118. & 1. b. 1. de Bap. Par. c. 12. & 13. Ser. 15. de verbis D. Beda. Gregorius, Chryl. Abul. Theoph. & alii, Numerantur autem 4. peccata, quæ faciunt redire omnia ante acta. Odium fratris, Apostasia, Contemptus Confessionis, & cum aliquem pœnitet quod pœnituerit. Sed oppositum tenendum est propter communem jam Ecclesiæ sensum fundatum in Trid. & multis locis Sacrae Scripturæ, in quibus promittit Deus se non memoraturum amplius iniquitatum, comparatque remotionem peccati à nobis, distantia ortus & occasus, ut videre est Psal. 102. Servit ad hoc ille locus Pelagii Papæ ut habetur cap. ultimo de Pœnitentia Dist. 4. *Divina, inquit, Clementia peccata semel remissa in ultionem iterum redire non patitur.* Lugo & Coninck nominant hunc Papam Gelasium. Dicastillo Pelagium.

Auth. PP. quæ adferuntur, non plus volunt, quam quod redeant peccata in hoc sensu: quia scilicet meremur, ut Deus permittat nos in simi-

lia labi, vel quia redeunt quoad pœnam æternam, quæ merebantur post dimissionem, non nisi temporalem, loquendo secundum sensum vulgatiorem. Solet etiam urgeri illa parabola in qua punitur servus exigiturque ab illo debitum jam condonatum, eo quod noluerit dimittere conservo suo, quia tamen parabolas non est necesse in omnibus verificari, sed non nisi in principali intento, videndum restat quodnam fuerit illic principale Christi Domini intentum, quod non aliud erat, nisi ostendere, quod immisericordes sint puniendi.

Restat discutiendum. An de absoluta pœnitentia redire possint peccata.

DICENDUM I. Accipiendo reditum peccatorum pro reassumptione juris ad offensam, potest fieri ut Deus condonet peccatum sub certa conditione, ita, ut si illa non impleatur, reassumat Deus jus offensæ. Est Conclusio Scoti in 4. Dist. 22. Gabr. Valen. d. 7. q. 2. p. 1. Coninck d. 2. d. 18. Medina. Granado, & post illos Perez d. 11. S. 3. contra Dicastillo d. 2. d. 23. Suarez, Vasquez, Lugo d. 10. & Oviedo Tract. 9. Con. 6. p. 4.

PROBATUR I. Quia id non implicat contradictionem, ut patebit solutione argumentorum.

PROBATUR II. Quia contritio, attritio cum Sacramento, Gratia &c. non sunt abolitiva peccati, nisi interveniat condonatio Divina. Ex quo sic urgetur. Prædicta non habent vim ut omnino acceptentur. Ergo possent non acceptari. Ergo & acceptari sub conditione, quod scilicet Deus sit resumpturus offensam, si vel semel reperito peccet creatura.

PROBATUR III. Quia etiam in humanis potest condonatio fieri offensæ sub conditione. Tum quia similis potest fieri etiam dimissio debiti iustitialis vel culpæ à Legislatore, scilicet sub pœna reincidentia. Tum quia concedunt multi posse peccatum mortale redire quoad pœnam, consequenter dabitur condonatio pœnæ conditionata. Ergo poterit dari conditionata condonatio culpæ.

Ut intelligatur vis illius condonationis Divinæ conditionatæ, explicari illa debet, per ordinem ad donationes humanas conditionatas, porrò in humanis illæ dupliciter fieri possunt. I. Ut non intercedat ullus actus absolutus, quantum est ex parte actus, sed sit præcise suspensio actus, cum sola manifestatione ponendi illum sub conditione; hæc donatio dicitur

lum beneficium actu confert, sed conferret; & ita nullum est beneficium dicere: Solverem te vinculis, si dares pecuniam; sic etiam si DEUS diceret; Condonarem tibi peccata, si non faceres aliud, eo casu non condonat peccata, nec manet ille homo solutus vinculis, sed tantum solveretur, si poneretur conditio. II. Potest fieri in creatis condonatio vel donatio, quæ sit absoluta ex parte actus, & ex parte objecti conditionem importet, ut si v. g. dicat; Solvo de vinculo, sed si iterato non obedires, redires ad carcerem; dico potius redires, quam redibis, ut magis phrasis proportionet sese conditionato statui. Talis modus condonandi pro præsentis confert beneficium, licet adstrictum aliqua conditione: ita etiam in præsentis intelligi debet DEUS eodem modo condonans peccatum, sub conditione reassumendi odii.

DICENDUM II. *Sumendo reditum peccatorum pro eo, quod peccator quoad se, ita se habeat formaliter, ac se habuit antequam non retractasset peccatum, seu antequam non fuisset sublatum peccatum; in hoc sensu, post uno peccato, non possunt redire alia.*

PROBATUR. Posito illo novo peccato causante reditum peccatorum, & haberet se, quoad se peccator, ita, ac se habuit, antequam sublata fuissent illa peccata, & non se haberet quoad se ita; haberet se quoad se ita, supponit enim hoc contradicens Conclusioni; & non se haberet ita quoad se, ut probatur; quia posito novo peccato causante reditum antea totum peccatorum, non haberet se homo tunc ita ac se habuit, cum peccaret actu, vel cum erat in habituali peccato; quod ipsum Probatur, quoad primam partem, quia illud novum peccatum potest esse blasphemia, & pristinum potest esse occisio, qui ergo tunc habebit se quoad se peccator, ut actu occidens, cum blasphemat, & actu non occidit; quod si novum illud peccatum & occasio descriptæ reincidentia, sit etiam v. g. occisio, cum hæc distincta sit realiter à priori, quomodo tunc, actu, ita se, quoad se habebit (& quidem ut supponitur formalissimè) si novum homicidium committat; quoad secundam partem, nempe quod eo casu, non sit se habiturus peccator quoad se ita habitualiter ut ante. Probatur, quia quantum est ex parte peccatoris, tunc manet habitualiter homicidium, cum manet nullo modo debite retractatum. Ergo cum supponatur retractatum, non poterit dici manere habitualiter; & sicut is qui sedet quamvis postea steter, impossibile est, ut non verificetur de illo quod sederit; ita si semel retractavit, impossibile est de illo non verificari quod retractavit; si autem retractavit, hoc ipso sustulit habitum alitarem quæ importabat negationem retractationis.

RESPONDEBIS. Non implicare ut idem actus vitalis iterato reproducatur, & tunc rediret peccatum idem.

CONTRA est. Quia hic non quaeritur de hoc: An possit Deus facere ut eadem numero actio peccaminosa redeat, sed ut redeant peccata quamvis actu tunc non supponantur committi.

DICENDUM III. *Imaginabilem esse casum, quo omnia peccata commissa, commisso non nisi uno redeant æquivalenter, etiam quoad modum æquivalenter se habitura voluntatis, ac se habuit, cum nondum sublata fuissent peccata.*

PROBATUR. Posset Deus edictum tale facere: Sciant omnes homines, quod quicumque peccatum commiserit post justificationem, sit rem mihi ita displicentem facturus, ut erant omnia peccata in aere commissa; quod tale præceptum sit possibile. Probatur, quia non implicat. Tum quia sunt aliqua ideo mala, quia sunt prohibita. Ergo etiam possunt esse aliqua gravius mala, quia sunt gravius prohibita. Ergo si prohibeantur sub gravitate æquivalentia tribus v. g. gravitatibus, habebunt malitiam æquivalentiam trium gravitatum. Tum quia etiam in humanis formantur tales prohibitiones; nam v. g. Actio quæ non est læsiva Majestatis appellatur crimen læsæ Majestatis. Tum quia ut rectè advertit Coninck. Potest homo per vorum aut similes modos, obligare se sub dupla culpa, cur ergo idem non poterit facere DEUS. Tum quia quæ contra possibilitatem, hujus præcepti opponi possent, facile solvi poterunt ex his principiis, quod scilicet non dicamus malitiam formalem seu objectivam externa prohibitionem indi posse, nam non dicimus quod v. g. possit Deus prohibitionem suam facere, ut blasphemia sit formaliter homicidium, sed tantum dicimus, quod blasphemia possit reddi ratione extrinsecæ prohibitionis æquivalens moraliter homicidio, ad eum modum, quo aliquæ actiones legibus humanis possunt reddi crimina læsæ Majestatis, non physice sed moraliter. Deinde argumenta in oppositum formanda probabunt, quod nihil DEUS prohibere possit sub peccato, quod de se non sit peccatum. Quod autem eo casu reditura sint peccata æquivalenter.

RATIO est. Quia malitia illa æquivalet omnibus commissis, hinc qui committit illam malitiam, ponet aliquid æquivalens omnibus commissis.

Neque valet si dicas: Qui veller peccare peccatis Antichristi vel peccatis mille, non hoc ipso committeret prædicta peccata, quomodo ergo peccabitur peccato æquivalente illis, quæ in ante commissa sunt. Quia quod aliquis non peccet mille peccatis, vel peccatis

peccatis Antichristi, defumitur inde, quia peccatum non potest esse nisi volitum, volitum autem non est nisi cognitum, & quia supponuntur, nec peccata Antichristi, nec peccata mille representari, ideo nec censi poterit voluntas prædicta velle; casus autem in quo procedit Conclusio, præsupponit præceptum illud prohibens peccatum sub reincidentia præcognitum esse, & contra illud niti voluntatem. In hoc etiam est disparitas, quia in nostro casu intercedit præceptum superioris, quod aggravare potest malitiam constituereque in serie æquivalentis moraliter pluribus, quod in casu objectionis non adfertur: & sicut in humanis cum vult malus aliquis civis agere ut committat crimen læsæ Majestatis, non hoc ipso committit illud, quia illa actio, nec in se est crimen tale, nec sub tali interminatione prohibetur; ita in præfenti.

Possit adhuc inquiri: *An non sit possibilis modus reincidenti in peccata commissa, stans in hoc, quod scilicet DEUS prohiberet aliquod peccatum sub pena non statim assumendi odii, sed suspendendi ad certum tempus, quo elapso, deberet tum primum incipere irasci DEUS.* Occasionem qua sit dat Ovidio, numero 66. Sed probabilius est tali modo non posse redire peccata. Tum quia reditus peccatorum non debet ostendiratione præcisè reassumpti odii à DEO, vidimus enim, Peccatum habituale non stare in sola aversione Divina. Tum quia actum suum necessarium non potest DEUS suspendere, necessario autem DEUS odit peccatum, necessarioque avertitur à peccatore nisi condonet, non intelligitur autem condonare. Nisi forte id procedat de pena, cujus executionem, potest DEUS ad tempus differre. Tum quia posita illa suspensione odii in tempore intercepto inter illud principium suspensionis & inter principium reassumpti odii, vel manet peccator sine macula, peccati, vel non manet; si manet; quomodo intelligi poterit Deus non detestari illud peccatum, si autem non manet quomodo postea redit macula, neque enim subest imperio Divino quoad redire.

Quod si dicas Detestari quidem DEUM peccatum etiam in illo intermedio tempore, sed simul intermittere jus offensæ, recedes à principali puncto, quod est ostendere, illo intermedio tempore non esse illam creaturam obiectum odii Divini, de hoc enim solo puncto hic convertitur.

In hac materia Urget Koninck arg. à pari. Non repugnat dari peccatum, quod non inficiat subiectum donec ponatur conditio, & sic v. g. si crearetur anima & non uniretur corpori, quantum est ex vi Originalis, esset illud maculativum animæ, non tamen macularet animam, donec

uniretur corpori, quia tunc primum denominatur anima esse ex animabus posterorum Adæ. Ergo etiam fieri potest ut DEUS remittat peccatum sub conditione, & tamen illud ante impletionem conditionis non inficiat. Pluribus hoc argumentum solvit Lugo à num. 14. illicque pro utraque parte disputat. An scilicet illa anima dicenda esset infecta originali ante unionem, & quidem probabile est, illam pro illo priori non infici, quia adhuc est indifferens ut sit anima posterorum Adæ. Deinde Patres & Doctores supponunt maculari animam dependenter ab unionem ad corpus. Et quamvis verum esset dicere: Quod peccaverit peccato originali secundum inclusionem in voluntate Adami, in qua supponitur fuisse inclusa, non tamen dicenda est peccasse habitualiter ante unionem cum corpore.

Sed instat Lugo; si tunc fuisset anima creata extra corpus quando actu peccabat Adam, verum fuisset dicere, nunc peccant omnes posterii Adæ, ita verum erat dicere, nunc peccat Petrus & Joannes, futuri posterii Adæ; consequenter idem verum fuisset dicere de illa anima, quantumvis nondum unita corpori. Hæc tamen Instantia non convincit. Quia si tunc creata fuisset anima aliqua & non unita corpori, visaque fuisset unienda corpori, unius ex posteris Adæ, verum fuisset tunc de illa dicere, quod peccet, in voluntate Adami, sed non verum fuisset dicere quod peccet habitualiter. Quare autem possit dici illa anima peccans originaliter ante infusionem in corpus, & non peccans habitualiter ratio ex dictis colligi potest; quia peccare originaliter illam animam, est peccasse in Adamo, cujus voluntati erat alligata illa anima, hoc autem totum est completum ante unionem ad corpus, sed peccare habitualiter est contraxisse maculam, quæ contrahitur ex sensu SS. PP. non nisi unionem ad corpus. Et quia tunc quamvis prævideatur futura anima posterii Adæ nondum de facto est anima posterii Adæ, hinc nec de facto incurrit habituale originale peccatum filiorum Adæ, nec refundi debet in animam illa macula, nisi ratione habitualis originalis, quod tunc ut dixi nondum contrahitur.

Hoc tamen argumento Koninck non utitur quia imprimis in antecedenti manet peccatum originale nullo modo condonatum, hinc ipsa non condonatio, est radix redeundi; cum autem in nostro casu supponatur condonatum, non apparet unde oriatur radix redeundi. Ex alio etiam principio, non utor hoc argumento, quia sumit difficile principium, quod eo casu non debeat dici maculata anima; non est enim explicabile, quomodo hoc quod est illam peccasse in Adamo, non

non refundatur in eandem, pendetque hoc à Dei determinatione: An scilicet ille, tales animas voluerit includi, in dicto pacto, vel non; de quo nihil clarè SS. Patres: si enim Deus dixisset nolo ut includantur animæ in hoc pacto ante unionem ad corpus, non poterit dici ante unionem inclusa illa anima in dicto pacto, manereque maculata, sed si est inclusa ut concedit Koninck, quomodo non manet maculata. Quod autem supponunt Patres non maculari animam, nisi dum unita est corpori, supponunt ex eo, quia non loquebantur in suppositionibus miraculosis, & non secundum præsentem statum currentibus, in præsentem enim statu nunquam anima creatur, quin simul uniatur corpori, si autem non loquebantur in suppositionibus miraculosis, non loquebantur hoc ipso de creatione animæ, quæ præexistat suæ unioni ad corpus.

DIFFICULTAS II.

Notantur aliqua ad solvendas Objectiones.

Ad solvendas Objectiones Lugonis.

Noro I. Quis sit sensus hujus propositionis: quod in conditionatè remisso peccato, non remittatur absolute peccatum; ly enim non remittitur absolute prolutum, duplicem sensum habere potest. I. Quod non remittatur sine conditione, sed dependenter ab eadem, & in isto sensu, casu dicto, non remittitur absolute peccatum. II. Ly non remittitur absolute, supponit; quod nulla tunc intercedat condonatio, quod actu exerceatur jus offensæ, vel saltem actu possideatur; & hoc falsum est evenire, quando condonatur offensæ sub conditione, siquidem non nisi illa conditione posita reassumi potest jus offensæ.

Hinc ulterius negari debet, quod condonatione conditionata non evellatur quantum pro præsentem radix offensæ, & quod reservet sibi Deus jus offensæ actu pro præsentem possessum, cum reservet sibi jus, non nisi in potentia, & pro futuro, casu implendæ conditionis. Et licet quantum ad statum præsentem, reducat peccator ad statum æqualitatis, Deusque quantum ad statum, præsentem, eo se modo ad illum habebit, quo se habuit priusquam peccasset, non eodem tamen modo se habebit relatè ad futurum tempus, si ponatur peccatum sub pœna reincidentiæ prohibitum; nam ante positionem absolutam illius peccati, quod interminabatur sub pœna reincidentiæ, non haberet jus reassumendæ offensæ, & nisi præsupponeretur aliquod peccatum, non haberet Deus potestatem prohibendi aliquid sub pœna reincidentiæ, cum supponatur creatura, in ante nihil omnino

cecidisse. Illustrari potest hoc Notatum, conditionatè condonatione injuriæ facta in humanis, in qua non intelligitur homo in actu secundo habere jus ad offendi, quousque non ponatur conditio. *Hinc ulterius*

Noro II. Jus, quod est radix exercendæ offensæ aliud est in actu primo & aliud in actu secundo; jus pro radice acceptum & in actu primo habet Deus, ante impletam conditionem, sed jus in actu secundo non habet Deus nisi post impletam, in actu secundo conditionem. Jus autem illud in actu primo ad offendi, non impedit, quominus homo dicatur justus, quia etiam ante omne peccatum habet Deus jus sub conditione irascendi homini, casu quo excidat è gratia, id tamen non obest, quominus dicatur justus; sic etiam in præsentem, & cum conditio nihil ponat in rebus, non debet tunc aliquid peccator, sed debet impletæ conditione.

Illam autem propositionem quod in illo casu non sit omnino condonatum & sopitum jus, illa inquam propositio distingui debet ex dictis. si enim sumatur ly omnino cum exclusionem cujusunque conditionis, sic omnino non est sopitum, cum sit condonatum sub conditione; si autem, ly omnino sopitum infert pro præsentem non esse actum secundum offensam, hoc in sensu, est omnino sopitum.

Habet hæc condonatio similitudinem aliquam cum meritis mortificatis in hoc, quod sicut illa reviviscere possunt, ita & Deus reassumere offensam, sed in hoc disp. est, quia ex communi sententia Theologorum cognoscitur in ipsis meritis aliqua intrinseca exigentia, ad reviviscere, & simul jus, secundum quod deposcunt à Deo, semel illa acceptante, restitui: jam autem in ipsis peccatis, non est exigentia ut redeant.

Modus hic conditionatæ condonationis illustrari posset hac instantia; si DEUS diceret per impossibile: sciam hoc, si hæc fuerit conditio impleta, ante impletionem conditionis non sciret illam Deus, essetque jam non omniscius; ita etiam cum Deus dicit se velle irasci, si hæc ponatur conditio, non poterit dici, quod Deus ante illius conditionis positionem, irascatur.

Noro III. Dubitari posse: An natura humana cui conditionatè remitteretur peccatum posset à Persona Verbi terminari? In quo dubio triplici via incedunt Auctores, nam imprimis aliqui facillimè se expediunt eo, quod teneant naturam quæ in ante peccavit, assumi non posse, ut videre est apud Amicum, docetque Espärza. Aliqui dicunt quod talis humanitas cum tali condonatione assumi posset, expresseque id docet Perez cit. num. 12. In hac sententia esset necesse dicere, quod solutà unionem, posset DEUS reassumere jus offensæ,